

OP JACHT NAAR POLDERKASTELEN

Snoekbaarzen op de snoekmanier

Kantvissers die met dobber en dood aas op poldersnoekbaars jagen: ouderwets en achterhaald? Freek van Emaus (25) vindt van niet. Wekelijks trekt hij op de fiets langs zijn favoriete polderstekken ten noorden van Amsterdam. We volgen Freek op de tweewieler en ontdekken dat eenvoud nooit verloren gaat. "Dood aas blijft het meest natuurlijke hapje dat we roofvis kunnen aanbieden."

TEKST MICHEL VERSCHOOR FOTOGRAFIE SANDER BOER

Freek van Emaus: een jonge roofvisser die oude technieken herontdekt.

Geen dure boten en dito 4-wheel drives, maar gewoon met de fiets de polder in.

Ga er maar aan staan. In een tijd waarin hightech zegeviert en roofvissers verslaafd lijken te zijn aan verticalen, zoekt Hét Visblad een snoekbaarsvisser die poldersloten preferereert boven diep water en tóch geregeld zijn glasogen weet te vangen. Het lijkt zoeken naar de spreekwoordelijke speld in de hooiberg. En dat terwijl de overtuigde dobbervissers tot in de jaren negentig nog nauwelijks van het water in de Nederlandse polders weg waren te slaan.

'HOEMPIE PLOEMPIE'

Bij het krieken van de dag stapten ze in hun houten punters om een halve kilometer het water op te roeien. Daar gingen de steekstokken de bodem in, zodat ze de hele dag op dezelfde stek konden blijven zitten. Vissers zonder roei- of motorboot visten langs vaarten en kanalen vanaf de kant op snoekbaars. Vanuit de luie klapstoel tuurden ze urenlang naar hun satéprikkers met gele, oranje of rode drijvers – de welbekende 'hoempie ploempie' dobbers.

EENVOUD TROEF

Toch zijn er ook nu nog sportvissers die het snoekbaarsvissen old school aanpakken. Zoals Freek van Emaus. Eenvoud is bij hem troef. Geen boot, auto of dure fishfinder, maar in plaats daarvan de fiets, spierkracht, intuïtie en vooral: gezond verstand. Rond zijn woning in Landsmeer weet hij de topstekken in de polder feilloos te vinden. Bruggen, duikers, reliëfrijke veenbodems, steile oevers, verbindingsslootjes, haventjes en aanlegsteigers: ze staan stuk voor stuk in Freek's breinkaart gemarkeerd.

LICHTGEWICHT

Op de dag van deze reportage staat Freek ons op te wachten voor de dorpsnackbar in Landsmeer. In zijn linkerhand heeft hij het stuur van zijn stevige herenfiets geklemd; in zijn rechterhand twee werphengels die reeds zijn voorzien van onderlijnen, dregjes en dobbers. Op de

Een zwaardere jerkhengel met reel, voor de visserij nabij obstakels.

bagagedrager een koeltas met aasvisjes, schepnet en ook een onthaakmat ontbreekt niet in de uitrusting. Reservematerialen en operatiesetje zitten compact opgeborgen in een klein formaat rugzak.

BOVEN DE BODEM

Voor vandaag heeft Freek drie tot vier stekken op het programma staan. Voor een ontmoeting met een grote,

boze en mooi donker gekleurde poldersnoekbaars fietsen we vanuit Landsmeer naar recreatiegebied Het Twiske. Eerste stop: een lange houten fietsbrug over de Twiskeringvaart. Freek zet zijn fiets op de standaard en begint pal naast de brug direct met uitloden. "Ik vis zelden op de bodem", vertelt hij. "Dood aas moet een beetje met de wind of de stroming kunnen

meebewegen. Zo vis je zonder veel moeite sneller grotere oppervlakten af. Dat vergroot de vangkans."

VOORRAADJE VOORN

Als hij de juiste diepte heeft bepaald, loopt hij voor het dood aas terug naar zijn fiets. Uit zijn koeltas komen half bevroren voortjes in variabele maten tevoorschijn. Die zijn netjes één voor één in

INGEZOOMD

Met dood aas op snoekbaars vraagt om een ietwat subtielere aanpak dan de doorsnee dood aas visserij op snoek. Hieronder enkele tips.

Een dropshothengel is ideaal om kleinere aasvissen een eind weg te kunnen zetten.

Kies voor een pen met lange antenne. Die is ook op een afstandje nog goed zichtbaar.

Gebruik (i.v.m. de kans op snoek) een soepel stalen onderlijntje of anderszins 35/00 fluorocarbon.

Een enkele dreg maat vier of karperhaak maatje 2 volstaat.

plastic ingerold. "Deze visjes heb ik in het najaar met de vaste stok uit de sloot voor mijn huis gehaald," zegt Freek. "s Zomers zitten de dorpssloten vol met witvis, maar zodra het kouder wordt is alle aasvis ineens verdwenen. Daarom leg ik in de vriezer een voorraadje aan waarmee ik de wintermaanden prima doorkom."

DONKERE LUCHTEN

De polder is vandaag een plaatje. Regenwolken drijven uit zuidwestelijke richting over het Twiske heen. Meeuwen pikken tussen de schapen in de wei naar wormen die gealarmeerd door dikke regendruppels naar de oppervlakte kruipen. Freek ziet vooral voordeel in de donkere lichten. "Het water is hier de laatste jaren nogal helder geworden. Snoekbaars trekt weg en snoek neemt het langzaam over. Toch vang ik nog regelmatig flinke glasogen. Vooral vroeg in de ochtend of tegen de schemering, onder dekking van de donkere lucht, jaagt de snoekbaars op aasvis."

OLDSKOOL

Freek gooit zijn takel met dreg en middelgrote voorn richting de houten brug en laat de dobber met de wind mee wiegen. Bij een tweede worp gooit hij zijn tuig langs

het riet, om de lijn met speelse rukjes langzaam binnen te trekken. "Je moet alles een beetje in beweging houden." Bij de derde worp belandt de dobber precies onder de brug. "Langs bruggpalen is het soms net iets dieper en ligt vaak roofvis in een hinderlaag." Het kwartier daarna ligt zijn dobber op dezelfde plek stil. Dit is 'oldskool' dobbervissen op snoekbaars. Terwijl we ingespannen naar de rode drijver op het water turen, is het even opgehouden met regenen.

EXTRA DYNAMIEK

Freek vist met een jerkbait hengel voorzien van een druppelreel. "Stevig materiaal waar ik 's zomers kunstaas aan vis. Hiermee kan ik grote roofvis 'sturen', zodat die niet in de takken duikt of om palen heen zwemt." Aan de stalen onderlijn hangt slechts een twaalf grams loodje, zodat de lijn op wind en stroom kan meebewegen. Op de gevlochten hoofdlijn bungelt een twaalf grams schuifdobber, met bovenin een windvanger voor wat extra dynamiek. Zijn tweede hengel is een lichte dropshot hengel met molen. "Daar kan ik wat verder mee werpen dan met de jerkbait-reel combinatie. Deze hengel is voorzien van een onderlijn van dik fluorocarbon."

Plots schiet de 12-grams dobber wild weg. Geen typerende snoekbaars aanbeet, dus deze snoek kwam niet als een verrassing.

Oer-Hollandse veenpolders bevatten nog steeds genoeg 'kastelen' van snoekbaarzen.

De diepere stekken zijn 's winters doorgaans productiever. Denk bijvoorbeeld aan aansluitingen op scheepvaartkanalen.

DIEPER WATER

Als bij de brug aanbeten uitblijven, wordt het besluit genomen om te verkassen. We duiken dieper de Twiskepolder in, waar Freek enkele sloten en boezemwateren afvist. Na een uur zonder actie geven we het hier op. "Ik vermoed dat de korte, koude periode van de afgelopen weken de poldersnoekbaars wellicht naar dieper water heeft verjaagd." We springen op de fiets en rijden aan de andere kant van het dorp richting het Noord-Hollands Kanaal. "Waar het kanaal en de polder in elkaar overlopen, op de overgang tussen ondiep en iets dieper water, verwacht ik meer succes," zegt Freek hoopvol.

HAP SLIK WEG

Zodra zijn dropshot met dood aas onder een bruggetje belandt, is het meteen raak. De dobber schiet als een speer onder water. "Hangen!" roept Freek. Een snoekje van zo'n zestig centimeter wordt in het water onthaakt en is weer verdwenen voor we er erg in hebben. Amper twee minuten later is er opnieuw actie, maar dit keer duikt de dobber trager onder. "Vast snoekbaars. Bij snoek is het hap-slik-weg, snoekbaars neemt de tijd." Als de dobber alsnog verdwijnt, slaat Freek mis. In het achterlijf van het aasvisje staat een afdruk van een paar kleine, scherpe tanden. "Zie je wel dat de

roofvis hier net onder de brug in iets dieper water, ik schat zo'n drie meter, op de grens tussen polder en kanaal in een hinderlaag ligt."

SNOEKBAARS?

Op een kilometer afstand ligt nog zo'n plek. Ook daar is het al bij de eerste inworp raak. Ditmaal staat de hengel helemaal krom. Snoekbaars of snoek? "Twee weken terug ving ik hier een snoekbaars van tachtig centimeter. Misschien is dit

er opnieuw een," zegt Freek half in extase. Zijn geduld wordt op de proef gesteld, want deze vis geeft zich niet snel gewonnen. Als de vis de waterspiegel doorbreekt, is het direct duidelijk. Helaas geen snoekbaars, maar wel een fraaie groenjas van zeker 75 cm. "Een (stukje) dode vis is en blijft gewoon het meest natuurlijke hapje dat we roofvis kunnen voorschotelen. Die ouderwetse methode werkt prima, ook voor snoekbaars", zegt Freek tijdens het onthaken. "Zelfs als de roofvis in de winter wat trager is, happen ze in een reflex toe als ze van dichtbij vis ruiken. Die beesten kunnen gewoon niet anders."

Vandaag helaas geen snoekbaars. Freek kijkt er, ondanks deze fraaie poldersnoek, toch wat bedremmeld van.

